

HET JOODS MUSEUM VAN BELGIË : CULTUUR BEGRIJPEN. HERINNERING BEWAREN. SAMENLEVEN VERSTERKEN.

Doelgroep: secundair onderwijs

Educatieve dienst van het Joods Museum van België
2026-2027

Jewish Museum
of Belgium

Het Joods Museum van België heeft tijdelijk de deuren gesloten voor een ambitieus renovatie- en uitbreidingsproject. In deze periode neemt het museum een nieuwe vorm aan als "Jewish Museum In/Out" en zet het zijn culturele missie voort via initiatieven op andere locaties en in de digitale wereld.

WAT BIEDEN WIJ AAN?

Workshops om te ontdekken, te creëren en te delen

Het Joods Museum van België biedt een breed scala aan educatieve en boeiende activiteiten aan. Deze zijn afgestemd op uiteenlopende doelgroepen: van leerlingen en studenten van alle leeftijden en niveaus tot buitenschoolse groepen, verenigingen en volwassenen. Al onze activiteiten worden op maat aangeboden en zijn beschikbaar in het Frans, Nederlands en Engels.

Het ontdekken van andere culturen, het ontwikkelen van kritisch denkvermogen en het doorbreken van stereotypen maken deel uit van het programma!

Deze activiteiten zijn van bijzondere waarde in een multiculturele samenleving. Ze hebben tot doel samen te bouwen aan een inclusievere samenleving – een samenleving waarin iedereen een plek heeft. Hiervoor doen we een beroep op diverse vaardigheden, praktische kennis en vakgebieden die essentieel zijn voor het leerproces en de ontwikkeling van leerlingen en studenten.

04

Waarom voor ons kiezen?

06

Onze activiteiten

12

Toegang, tarieven en reservering

SAMENVATTING

1 Actief leren

Interactieve en participatieve workshops die kritisch denken en reflectie bij studenten stimuleren.

WAAROM VOOR ONS KIEZEN?

Presentatie

2 Een toegewijd team

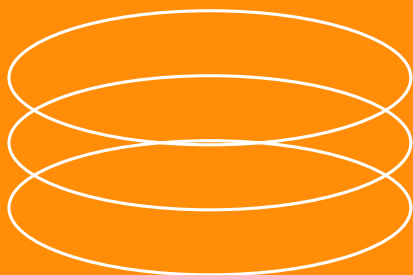
Een dynamisch en gepassioneerd team, ondersteund door gidsen en activiteitenbegeleiders die voortdurend worden bijgeschoold.

3 Toegankelijkheid

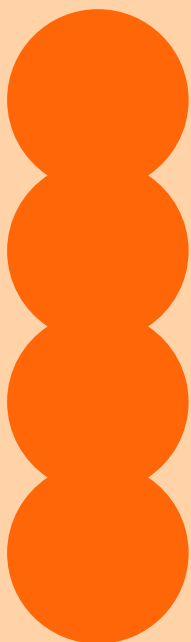
Activiteiten die tegen betaalbare tarieven worden aangeboden, zodat alle scholen kunnen deelnemen.

4 Internationale aanwezigheid

Actief lid van professionele netwerken (AEJM, ICOM), wat bijdraagt aan innovatie en pedagogische uitmuntendheid.

ONZE ACTIVITEITEN

2 PIJLERS VAN BEWUSTWORDING

Ons programma is opgebouwd rond twee belangrijke pijlers van bewustwording, die kunnen worden aangepast aan uiteenlopende doelgroepen: leerlingen van alle leeftijden, buitenschoolse groepen, verenigingen, volwassenen en nieuwkomers.

1. CULTURELE SENSIBILISERING

Wat betekent het om Joods te zijn? Ben je benieuwd naar het Jodendom? Onze workshops verkennen de tradities van de Joodse cultuur en bevorderen de interculturele dialoog, in een sfeer van openheid en respect.

1. CULTURELE SENSIBILISERING

01. ABC VAN HET JODENDOM

Vanaf 10 jaar – 90 min.

Ontdek Joodse rituelen, tradities en feestdagen in het dagelijks leven. Met aandacht voor de overeenkomsten en verschillen tussen culturen. En leer meer over de verschillende stromingen, symbolen en gebruiken binnen het Jodendom.

02. BEZOEK AAN DE GROTE SYNAGOGE

Vanaf 10 jaar – 60 min.

Ontdek een iconische plek van het Brusselse erfgoed en krijg inzicht in de functies van een synagoge. Een boeiende onderdompeling in Joodse tradities en gebruiken. (Maandag, dinsdag en donderdag, vanaf november).

2. HERINNERING EN BURGERSCHAP IN ACTIE

De herinnering doorgeven en vandaag tot actie overgaan. Onze activiteiten rond de Sjoa verbinden geschiedenis, persoonlijke ervaringen en hedendaagse maatschappelijke kwesties met elkaar.

2. HERINNERING EN BURGERSCHAP IN ACTIE

ONTMOETING MET EEN GETUIGE

Vanaf 11 jaar – 150 tot 180 minuten

Aan de getuigenis gaat een workshop historische contextualisering (60 minuten) vooraf.

Deze contextualisering stelt leerlingen in staat om vervolgens de ontmoeting met een getuige of een drager van de herinnering tegemoet te treden. Hun familieverhaal illustreert hoe grote historische gebeurtenissen individuele levens vormgeven en van invloed blijven op de generaties na de Sjoa.

2. HERINNERING EN BURGERSCHAP IN ACTIE

Optie 1: Dagdeel (3 uur)

Vanaf 15 jaar

Deze workshop van een halve dag combineert historische analyse, de overdracht van herinneringen en dialoog. De workshop begint met een sessie van een uur waarin de opkomst van antisemitisme in Europa in context wordt geplaatst, aan de hand van historische bronnen en instrumenten voor sociologisch inzicht. Vervolgens volgt een getuigenis van een Holocaustoverlevende en een gesprek met de deelnemers.

Programma

Activiteit (60 min): "De Sjoa: de stadia van haat begrijpen en de sporen ervan ontcijferen"

Pauze van 15 minuten

Ontmoeting met een getuige/drager van de herinnering (60 min)

Discussiesessie (30 min)

2. HERINNERING EN BURGERSCHAP IN ACTIE

Optie 2: Hele dag (10:00 – 15:30 uur)

Vanaf 15 jaar

Het dagvullende programma omvat zowel het programma van een halve dag als een extra workshop, te kiezen uit de **aangeboden opties. (*)**

Programma

10.00 – 11.30 uur: Maatschappelijke workshop (keuze uit verschillende sessies)*

Pauze van 20 minuten

11.50 – 12.50 uur: "De Sjoa: inzicht in de stadia van haat en het duiden van de sporen ervan"

Lunchpauze (graag zelf lunch meenemen)

13.50 – 14.50 uur: Persoonlijk getuigenis

14.50 – 15.30 uur: Discussiesessie

2. HERINNERING EN BURGERSCHAP IN ACTIE

Burgerworkshop naar keuze (*)

Vanaf 15 jaar – 90 min.

De eerste twee workshops zijn opgebouwd rond twee dimensies:

- Een **analytische** dimensie, die het mogelijk maakt om kernbegrippen en maatschappelijke mechanismen met betrekking tot het thema van de activiteit te verkennen.
- Een **creatieve**, actiegerichte dimensie, die deelnemers de middelen aanreikt om maatschappelijke projecten op te zetten en zo de opgedane inzichten om te zetten in het vermogen tot individuele en collectieve actie.

- **De mechanismen van haat**

Stereotypen, complottheorieën, polarisatie...: inzicht in de mechanismen van haat.

- **De werking van gehoorzaamheid**

Propaganda, sociale conformiteit, gecentraliseerde hiërarchie...: inzicht in de werking van totalitaire samenlevingen.

- **Geschiedenis van het antisemitisme: mythen en stereotypen van de middeleeuwen tot heden.**

Deze workshop plaatst Jodenhaat in Europa in een historisch perspectief, met als doel te begrijpen hoe deze beeldvorming tot stand komt, wordt overgedragen en in stand wordt gehouden, en hoe deze diep verankerd raakt in het collectieve bewustzijn.

2. HERINNERING EN BURGERSCHAP IN ACTIE

Levende herinneringen – bewustzijn creëren over de overdracht van herinneringen

Vanaf 14 jaar – 120 min.

"Mémoires vivantes" biedt een meeslepende ervaring rond drie levensverhalen die verband houden met de Holocaust, gepresenteerd in de vorm van een videoreis. Deelnemers maken kennis met persoonlijke getuigenissen van drie individuen en krijgen zo diepgaand inzicht in hun unieke verhalen en levenspaden – reizen die werden gevormd door vervolging en herinnering. Deze workshop, ontwikkeld in een tijd waarin directe getuigen langzaam wegvallen, verkent nieuwe manieren om herinneringen door te geven en ervoor te zorgen dat de stemmen en ervaringen van overlevenden levend blijven.

Ballingschap in de Marollen: Joodse sporen en herinnering

Vanaf 14 jaar – 120 min

Deze rondleiding door de wijk de Marollen nodigt deelnemers uit om de buurt te verkennen op zoek naar sporen van Joodse aanwezigheid en herinnering in Brussel tijdens de Tweede Wereldoorlog. Tijdens deze stadswandeling ontdekken deelnemers locaties, verhalen en individuele levenslopen die een dieper inzicht bieden in het Joodse leven in België voor, tijdens en na de Sjoa. De wandeling moedigt aan om de stad te zien als een plek van herinnering, waar zichtbare en onzichtbare sporen een verhaal vertellen dat tot op de dag van vandaag voortleeft.

2. HERINNERING EN BURGERSCHAP IN ACTIE

Audiovisuele apparatuur (op aanvraag)

- **Drie overlevenden**

We hebben de getuigenissen verzameld van drie Holocaust-overlevenden: Maximilien Kutnowski, Régina Sluzny en Amir Haberkon. Deze verhalen behandelen uiteenlopende thema's: de kindertijd, de Holocaust en de wederopbouw van het leven. Hun verhalen bieden een unieke blik op de vervolging die ze hebben doorstaan, hun overlevingsstrategieën en het proces van wederopbouw na de oorlog.

Deze getuigenissen zorgen voor een beter inzicht in de mechanismen van genocide en onderstrepen het belang van het doorgeven van deze herinneringen.

- **Zoon van een verzetsstrijder (31 min)**

Regie: Joachim Olender

Alain Lapiower deelt vol emotie het waardevolle verhaal dat hij heeft opgetekend van zijn vader – geboren in 1923 in Boryslav – die als strijder deel uitmaakte van het Joodse verzet. Aan de hand van zeldzame archiefbeelden en versnipperde herinneringen probeert de film een gefragmenteerde geschiedenis te reconstrueren en een verhaal over moed en de overdracht van herinneringen tot leven te brengen.

Reservatie

Vereist **één maand van tevoren** via het formulier (zie QR-code hieronder) of rechtstreeks op onze website onder het kopje 'Mediation'.

Tarieven

Workshops zijn GRATIS
voor schoolgroepen uit de Federatie Wallonië-Brussel.

60 min: €90

90 min: €120

120 min: €150

180 min (activiteit + persoonlijk getuigenis): €160

Verplaatsing naar scholen: +€30

CONTACT BEREIKBAARHEID

Contact

☎ +32 (0) 2 500 88 32

☎ +32 (0) 2 500 88 37

✉ edu@mjb-jmb.org

<https://www.mjb-jmb.org/nl/educatie/scholen-groepen/>

Adres

Minimenstraat 21, 1000 Brussel/België

Bereikbaarheid met het openbaar vervoer

- Trams : 8, 92, 93, 97
- Bus : 33, 48, 95
- Metro : Louiza
- Trein : Brussel-Centraal